

Protokoll fört vid pleniföredragning

Näringsavdelningen

Fiskeribyran, N3

Närvarande

CG - MP - NF - TA - MN - WV

Frånvarande

KS

Justerat

Omedelbart

Ordförande

Vicelantråd

Camilla Gunell

Föredragande

Minister

Mats Perämaa

Protokollförare

Byråchef

Jenny Eklund-Melander

.....

.....

.....

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 4

Jord- och skogsbruksministeriets förslag till fördelning
av Finlands fiskekvoter mellan riket och landskapet.

ÅLR 2016/2421

156 N3

Beslöts att till jord- och skogsbruksministeriet översända landskapsregeringens svar enligt **bilaga 1, N316P04**.

Jord- och skogsbruksministeriet
PB 30

00023 STATSRÅDET

Hänvisning
Ert förslag om fördelning

Kontaktperson
Jenny Eklund-Melander/Tom Karlsson

Ärende
**JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖR-
SLAG TILL FÖRDELNING AV FINLANDS FISKE-
KVOTER MELLAN RIKET OCH LANDSKAPET**

Landskapsregeringen har tagit del av jord- och skogsbruksministeriets förslag till fördelning av Finlands fiskekvoter mellan riket och landskapet.

Jord- och skogsbruksministeriet begär att landskapsregeringen meddelar om man kan godkänna:

1. Ministeriets förslag till fördelning av fiskekvoterna som helhet, och
2. Ministeriets avsikt att fatta ett förvaltningsbeslut om de föreslagna kvotandelarna utgående från självstyrelselagens 59 b § 2 mom. 2 mening.

Beaktat de två ovanstående frågeställningarna vill landskapsregeringen framföra följande:

1. Fördelning av fiskekvoterna

Landskapsregeringen konstaterar att jord- och skogsbruksministeriet återigen föreslår att landskapets andelar av Finlands fiskekvoter av strömming, vassbuk och lax ska bestämmas utgående från den fördelningsgrund som man i riket, med stöd av rikslag, kommer att använda för fördelning av individuella kvoter till sina fiskare. Landskapsregeringen konstaterar vidare att jord- och skogsbruksministeriet fortsättningsvis inte föreslår någon fördelning av torskkvoterna.

Landskapsregeringen godtar inte att den i rikslagen bestämda fördelningsgrunden tillämpas för fördelning av fiskekvoterna mellan landskapet och riket. Landskapsregeringen vidhåller sin tidigare framförda ståndpunkt att riksmyndigheterna inte ensidigt kan fastslå fördelningen, eller fördelningsgrunden, för fiskekvoterna mellan landskapet och riket, då detta är en fråga som ska lösas i samråd mellan landskapet och riket, i enlighet med självstyrelselagen 59 b § 2 mom. 1 meningen. Hur riksmyndigheterna sedan väljer att till sina fiskare fördela sina andelar av landets fiskekvoter är en helt separat fråga som inte rör landskapet Åland.

I tabellen nedan ses de kvotandelar som jord- och skogsbruksministeriet föreslår (2.12.2016) för landskapet samt landskapsregeringens tidigare kvotanspråk.

	Förslag Ålands andel	Ålands anspråk
Strömmingskvot för Bottniska viken	5,8467 %	7 %
Strömmingskvot för Finska viken och centrala Östersjön	14,9804 %	15 %
Vassbukskvot	8,5843 %	10 %
Laxkvot för centrala Östersjön och Bottniska viken	8,3640 %	10 %
Torskkvot, östra beståndet	(ingen fördelning)	96 %
Torskkvot, västra beståndet	(ingen fördelning)	90 %

Landskapsregeringen kan acceptera rikets förslag till fördelning av strömmingskvoten för Finska viken och centrala Östersjön då det nya förslaget överensstämmer med landskapets anspråk.

För de övriga kvoterna anser landskapsregeringen att det finns skäl för fortsatta förhandlingar.

Beträffande laxkvoten är det ett faktum att det åländska laxfisket minskade avsevärt från och med år 2013, då riksmyndigheterna ensidigt införde ett förbud mot fiske med drivrev söder om 59° 26'. Detta beslut medförde att landskapet förlorade ca 70 % av sitt laxfiske. Eftersom Finland i övrigt under åren 2013 - 2015 bedrivit ett laxfiske som överstigit landets ursprungliga kvoter är det uppenbart att riket genom åtgärden överförde fiskemöjligheter från Åland till riket. Det är även ett faktum att de kvotbyten som riksmyndigheterna har gjort, genom att vissa år byta till sig lax mot vassbuk, inte har gynnat landskapets fiskare. Landskapsregeringen anser att även dessa aspekter ska beaktas vid fördelningen av laxkvoten och att **den åländska andelen av landets laxkvot därav ska vara 10 %**. Det måste beaktas att det åländska laxfisket under åren 2011 och 2012, dvs före drivrevsförbudet, utgjorde dryga 11 % och att Åland tidigare, då laxkvoten var uppdelad, hade en andel av Finlands laxkvot som varierade mellan 20 och 29 %.

Vad ankommer kvoterna för vassbuk samt strömming i Bottniska viken noterar landskapsregeringen att den föreslagna kvotandelen för Åland fortsättningsvis inte kan anses tillgodose de behov av fiskemöjligheter som landskapet har för att bibehålla och utveckla fiskerinäringen i landskapet.

Beträffande torskkvoterna har landskapsregeringen hela tiden varit tydlig med att framföra sin åsikt om att även dessa ska fördelas. Merparten av Finlands torskkvoter har fiskats av åländska fiskare som under långa perioder har valt att fiska torsk istället för strömming utan att veta att det skulle kunna inverka negativt på deras och landskapets framtida fiskemöjligheter i det pelagiska fisket. Vid en fördelning av de gemensamma fiskekvoterna kan det inte anses rätt att riksmyndigheterna väljer att inte dela de fiskekvoter där de åländska fiskeandelarna är höga.

Landskapsregeringen kan dock acceptera att torskkvoterna inte fördelas i nuläget under förutsättning att landskapsregeringens fiskemöjligheter för de övriga kvoterna på ett bättre sätt tillgodoses.

Utgående från detta förslår landskapsregeringen följande:

	Förslag, JSM 2.12.2016, Ålands andel	Ålands an- språk	Nytt anspråk
Strömmingskvot för Bottniska viken	5,8467 %	7 %	6,23 % *)
Strömmingskvot för Finska viken och cen- trala Östersjön	14,9804 %	15 %	14,9804 %
Vassbukskvot	8,5843 %	10 %	9,00 %
Laxkvot för centrala Östersjön och Bottniska viken	8,3640 %	10 %	10,00 %
Torskkvot, östra beståndet	(ingen fördelning)	96 %	(ingen fördelning)
Torskkvot, västra beståndet	(ingen fördelning)	90 %	(ingen fördelning)

*) 6,23 % utgör medelvärdet under åren 2014 - 2015.

Om torskkvoterna inte fördelas i det här skedet begär landskapsregeringen dessutom en försäkran från riksmyndigheterna att den nu aktuella åländska fiskestatistiken för torsk ska beaktas vid en eventuell framtida fördelning av torskkvoterna samt att de kustnära fiskemöjligheterna för torsk ska tryggas genom överenskomna regleringar.

2. Ministeriets aviserade förvaltningsbeslut

Landskapsregeringen stöder inte ministeriets avsikt att fatta ett förvaltningsbeslut om fördelningen av fiskekvoterna. I enlighet med självstyrelselagen 59 b § 2 mom. 1 mening ska riket och landskapet samråda rörande fördelningen av kvoterna. Eftersom samrådet ska vara en process mellan jämbördiga parter bör ett avtal mellan riket och landskapet ingås om fördelningen av fiskekvoterna, som utgör en gemensam resurs. Jord- och skogsbruksministeriet kan därefter, om man så önskar, fatta ett förvaltningsbeslut om rikets fördelningsbara fiskekvoter.

Av förslaget framgår att jord- och skogsbruksministeriet anser att den fördelningen av fiskekvoterna som de nu framför säkerställer en likabehandling av båda parter och deras fiskeaktörer enligt objektiva grunder och att man därför i enlighet med självstyrelselagens 59 b § 2 mom. 2 mening kommer att fatta ett beslut om de föreslagna kvotandelarna för landskapet. Ministeriet anser att det är nödvändigt att fatta detta förvaltningsbeslut för att även säkerställa fiskeaktörernas rättsskydd.

Ministeriets argument om likabehandling är inte korrekt då landskapet har lagstiftningsbehörighet. Landskapets lagstiftningsmakt innebär att en fråga inom landskapets behörighet kan regleras på ett annat sätt i landskapet jämfört med i riket, eftersom landskapet har befogenheter att reglera frågan som man finner mest ändamålsenligt i landskapet. Av denna orsak kan inte riksmyndigheter, genom att hänvisa till jämlikhetsskäl besluta i strid med självstyrelselagens bestämmelser och på det sättet åsidosätta landskapets lagstiftningsbehörighet.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar att ett förvaltningsbeslut kommer att fattas i enlighet med den nu föreslagna fördelningen, oberoende av om landskapsregeringen kan godkänna förslaget eller ej. Landskapsregeringen konstaterar att landskapet inte är juridiskt bundet av ett förvaltningsbeslut som ministeriet fattar, i ett ärende där landskapet har lagstiftningsbehörighet. I en fråga där landskapet har lagstift-

ningsbehörighet anser landskapsregeringen att ministeriet inte genom ett förvaltningsbeslut kan säkerställa de åländska fiskeaktörernas rättsskydd eftersom ministeriets beslut inte har någon juridisk verkan gentemot de åländska fiskeaktörerna.

Det är fortsättningsvis landskapsregeringens förhoppning att landskapet och riket kan nå en överenskommelse om fördelningen av fiskekvoterna. Landskapsregeringen vill påminna jord- och skogsbruksministeriet om jord- och skogsbruksutskottets betänkande (JsUB 16/2016), i vilket utkottet framhöll att det är av yttersta vikt att jord- och skogsbruksministeriet och Ålands landskapsregering strävar efter enighet i förhandlingarna om fördelningen av kvoterna.

Landskapsregeringen konstaterar slutligen att riksmyndigheterna och landskapsregeringen inte har nått ett samförstånd beträffande tolkningen av självstyrelselagens 59 b § 2 mom. Landskapsregeringen finner detta synnerligen oroande. Landskapsregeringen anser därför att det är nödvändigt att ett avgörande begärs av Högsta Domstolen i denna för självstyrelsen principiellt viktiga fråga. Det är dock landskapsregeringens förhoppning att man trots det kunde nå en överenskommelse rörande fördelningen av fiskekvoterna så att denna specifika fråga inte behöver föras till Högsta Domstolen.

Vicelantråd

Camilla Gunell

Minister

Mats Perämaa